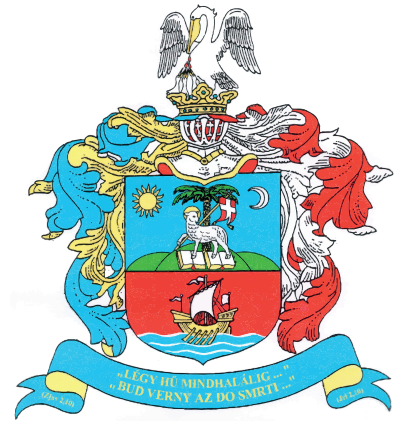

KALVÍNSKE HLASY

ÚRADNÝ ORGÁN REFORMOVANEJ KREŠŤANSKEJ
CIRKVI NA SLOVENSKU

Ročník XCI.

Číslo 3.

marec 2020

Cena 0,40 €

V PROSBÁCH SA OBRÁŤME K PÁNOVI

Dostali sme sa do pôstneho obdobia. Podľa tradície sa Popolcovou stredou končí obdobie fašiangov, ktoré zamení ticho pôstu, a s tým súvisiace skúmanie samého seba a obrátenie sa k Bohu. Toto všetko vieme my, reformovaní, ktorí prežívame svoju vieru, a možno to aj praktizujeme, hoci v našich dňoch pre mnohých pôst už stratil svoj význam, a nie je ničím iným ako očisťujúcou kúrou pre organizmus po náročnom zimnom období. Jednou z viditeľných foriem pôstu je vzdanie sa jedla, resp. určitých druhov jedál či nápojov, ale človek, ktorý pozorne vníma Božie Slovo, musí vedieť, že pôst nie je totožný s pestovaním štíhlej línie, práve naopak, veď našu pozornosť namiesto kultu nášho tela upriamuje na našu dušu, na živý vzťah s Bohom.

Biblický Daniel sa v ťažkej historickej situácii postil s tým zámerom, aby pocítil bližšie pri sebe Boha, Jeho lásku a požehnanie. Ako čítame v Božom Slove: „Obrátil som sa k Bohu, k Nemu som vysielal svoje modlitby a prosby, postiac sa vo vrecovine a v popole.” Danielov ľud vtedy navštívili neľahké časy. Hlavné mesto krajiny a chrám boli v troskách, vyvolený ľud nariekal pod ťažkým jarmom otroctva bez nádeje na vyslobodenie. Azda to nie je neznámy obraz. V našom osobnom i spoločenskom živote sa mohli, alebo práve môžu vyskytovať také chvíle, obdobia, keď sme cítili alebo cítime, že náš život je v ruinách bez potešenia, nádeje a pomoci, vystavený napospas iným. Sú takí, ktorí si myslia: Zanechal, opustil nás Boh, a sú aj takí, ktorí sa pobúrenie pýtajú: Prečo to Boh dopustí?

Daniel neobviňuje Hospodina pre smutnú situáciu svojho ľudu. Vie, že nie Hospodin sa vzdialil od svojho ľudu, ale vyvolený národ sa obrátil chrbtom k svojmu starostlivému a láskavému Bohu. Niekedy sme náchylní obviňovať Hospodina alebo iných

za našu aktuálnu situáciu a zabúdame na sebakúmanie. Ak však človek zavrhne Božiu lásku, zostane sám a sám zostane aj ľud. Zostáva sám so svojím strachom, so svojimi pochybnosťami, so svojím nepokojom. Aj pre nás je možno pocit osamelosti známy, ale práve preto som citoval Danielove slová, lebo on vedel, ako sa dá dostať z tejto situácie, ako sa dá vrátiť k živému Bohu. „Obrátil som sa k Bohu, k Nemu som sa obracal vo svojich modlitbách a prosbách, postiac sa vo vrecovine a v popole.” Daniel sa obracia k Hospodinovi a hľadá Ho v modlitbách a pôste. Kálmán Csiha takto píše o modlitbe:

„Naša duša sa včistí do modlitby... v modlitbe je možné povedať Bohu všetko, čo zatažuje našu dušu. Modlitba je vlastne niečo ako zvláštne okno, ktoré otvorím vo svojom srdci, a cez toto okno odletia k Bohu všetky moje starosti, hriechy, slabosti a ako cez okno zažiarí slnečný lúč, do mojej duše prenikne Božie odpustenie, Jeho láska, sila, potešenie a добрota. Modlitba je požehnaným časom stretnutia s Bohom.” Toto obrátenie sa k Bohu, modlitba, sebakú-

manie, vyznanie hriechov a obrátenie sú neoddeliteľnými súčasťami pôstu. A všetko toto môžeme konať vo istote Božej lásky: „Lebo tak Boh miloval svet, že dal svojho jednorodného Syna, aby nezahynul, ale večný život mal každý, kto verí v Neho.”

Aj my sa teda v tomto pôstnom období obráťme k Božej hľadajúcej láske, ktorou nás vykúpil, zložme z nášho života všetko, čo nás oddeľuje od Trojjediného Boha, hľadajme Ho v modlitbách, prosbách, postiac sa, lebo nám patrí Božie prisľúbenie z Knihy prísloví: „Milujem tých, ktorí ma milujú, nájdu ma tí, ktorí ma hľadajú.” Nech sa to stane prežitou skutočnosťou v živote každého z nás. Amen.

Ákos Róbert Nagy

Oľga Šnov

BOH ABRAHÁMA, IZÁKA A JAKOBA...

O praotcoch a ich životných príbehoch zo Starého zákona vieme pomerne dosť. Aspoň tie najdôležitejšie údaje autor prvej knihy Mojžišovej nezamlčuje. Menej však už vieme o náboženstve a náboženskom živote tohto obdobia. Celkom určite až do sedemdesiatich piatich rokov patrila Abrahám so svojou rodinou k vyznávačom pohanského náboženstva, pravdepodobne k uctievačom mezopotámskeho mesačného boha Sín. Nakoľko mohla alebo nemohla táto náboženská minulosť ovplyvňovať Abrahámovu novú prítomnosť, na základe dostupných údajov nemožno s určitosťou posúdiť. Prílišná pestrosť pôvodného Abrahámovho náboženstva nedovoľuje totiž zovšeobecňovať či robiť približné odhady. Takže nevieme ani pomenovať duchovnú skúsenosť, ktorá pobádala Abraháma, aby vôbec zareagoval na hlas „nového boha“ navyše, ak na príkaz tohto hlasu, bol ochotný zriecť sa kultu predkov a ísť do novej, úplne neznámej krajiny! Zaiste, svoje mohli zohrať aj ekonomické záujmy, nehovoriac o tom, že bohaté potomstvo, vlastníctvo a pod. to bolo

niečo, po čom polo-nomádská duša len tak pišťala.

V každom prípade, nech už išlo o akúkoľvek duchovnú skúsenosť, viera Abraháma a potom aj ďalších patriarchov, jeho potomkov, je osobná viera. A nielen to. Táto osobná viera sa dokazovala hlavne v duchovnom živote rodiny či rodu v širšom slova zmysle. Boh jednotlivca predstavoval neviditeľnú hlavu tak širšieho spoločenstva ako aj jeho jednotlivých členov. Pre praotecké príbehy na úsvite dejín Izraela je toto viac ako charakteristické. A význam mien to len prezrádza. Napr. Abiram/Achiram znamená „Môj (Božský) otec/brat je vyvýšený“. Alebo Abimelech/Achimelech: „Môj (Božský) otec/brat je môj kráľ“ a pod. Častokrát sa tiež stretáme s označením: Boh Abraháma, Izáka a Jáкова (Ex 3, 6). Išlo práve tak o osobného Boha jednotlivcov, ako aj celku, ktorý títo jednotlivci tvorili.

Dnes sa takýto osobný charakter viery zahmlieva tým, že patríme do cirkvi a význam role jednotlivcov, ak sa má o ňom hovoriť, súvisí len s účasťou na spoločnom poslaní. A tak sa pod

strieškou cirkvi skrývajú pohodlne mnohí, ktorí v nej ani žiadne poslanie nechcú mať, práve tak ako tí, ktorí si už dávno vytvorili vlastný program s vlastným presvedčením a podávajú ho v mene cirkvi. Abrahám a po ňom ďalší o cirkvi v dnešnom slova zmysle ani len netušili. Na počiatku stálo iba povolanie, zavolanie a následná odpoveď. Boh pre Abraháma bol jeho Bohom, podobne pre Izáka, Jáкова a pod. Boh nie ako vlastníctvo. Naopak Boh, ako ten, komu patrí. Kto vlastní mňa, kto so mnou uzavrel zmluvu o mojom dobre, o novej budúcnosti. Boh, ktorému som zaviazaný vernosťou a poslušnosťou. Nie, nenahovárjame si, Boh pre praotcov v Starom zákone nebol vždy zrozumiteľný a čitateľný. Podstatné však je, že rozumel človeku a následne chcel, aby človek rozumel aj sám sebe, preto sa prihovár, oslovoval a zasluboval. Získaval pre osobný vzťah vo viere. Len táto cesta mohla otvoriť priestor pre formovanie nového života: najskôr u jednotlivcov a potom umožniť jeho budovanie aj v rámci širšieho spoločenstva.

Ján Semjan

HODNOTY

Pôstne obdobie je vhodné na to, aby sme porozmýšľali nad našimi hodnotami, a uvedomili si, že život nie je o pokrmu a o telesnom, materiálnom zabezpečení. Sú oveľa dôležitejšie a vznešenejšie hodnoty, ktoré jednak potrebujeme spoznať, no hlavne ich posunúť, ponúknuť tým, ktorí sú nám zverení, tým, ktorí to inde spoznať nemôžu, ktorí inde o nich počuť nemôžu, len od nás.

V dnešnom svete je najväčší dôraz na tom, aby človek mal, vlastnil. Je prevažná nad tým mať, než byť. Tie hodnoty, ktoré túto mienku upravujú, je možné čerpať z úplne iného zdroja, než na čom zakladá svet. Ten zdroj je Božie Slovo, Jeho učenie.

„Život človeka nezávisí od jeho majetku a hojnosti“ – akoby nám toto hovoril Ježiš v podobenstve o chamtivom boháčovi (Lk 12,13–21). Život človeka závisí od niečoho a niekoho iného, od Toho, kto tento život drží v rukách. „Život je viac ako pokrm a telo viac ako odev“ – hovorí Ježiš v úvode toho učenia, ktoré

nasleduje po podobenstve, po varovaní, aby si človek dával pozor. Dôraz je na výraze chamtivosť a nadbytok. Ten nadbytok nezaručuje žiadny bezstarostný život. Možno, že dopomôže k tomu, aby si človek žil na „vysokej nohe“ nejaký ten čas – ale samozrejme ako je to vidieť aj z podobenstva: nevie aký dlhý ten čas

bude, a možno že si neužije nič. Ale ten nadbytok berie sústredenosť na niečo oveľa dôležitejšie. Je to falošná istota, ktorá človeka oslepí, a vždy sa sústreďuje len na to, aby zhŕňal poklady pre seba. Aby myslel len na seba.

Ježiš nás učí, že sa máme spoľahnúť na Božiu starostlivosť, máme sa naučiť bezpodmienečne mu dôverovať, položiť sa do jeho rúk. Vtedy keď sme zodpovední za život našich detí, vtedy keď sa stretávame s márnosťou, s tým pokušením, ktoré aj na nás veľmi vplyva a chce nás presvedčiť o tom, že keď nemáme nahromadené majetky, tak sme nezodpovední a sme blázni. Blázon je podľa Biblie práve ten, kto nepočíta s Bohom v každom čase, nepočíta s tým, že Jeho rozhodnutie o mne je u Neho na najlepšom mieste.

Sústreďujme sa preto aj tento čas na to, aby sme sa úplne oddali nášmu Starostlivému Pánovi, ktorý najviac vie, čo nám treba.

Aranka Csonthó

LIST FILIPSKÝM

Čo nás čaká, čo len s nami bude? Fil 1,19–26

Asi by sme všetci chceli vedieť odpoveď na otázku, čo nás asi čaká v budúcnosti. Naliehavosť tejto otázky sa znásobuje v situáciách, kedy prídu do nášho života ťažkosti, straty opory v najbližších, nemoci, rôzne existenčné problémy atď. Vtedy tie otázky nie sú spojené len so zvedavosťou, ale i s obavami, úzkosťami, možno i strachom. Vieme, že to, čo sa stane, zmeniť či ovplyvniť mnohokrát nedokážeme, nie je to v našej moci, ale môžeme ovplyvniť to, ako sa k tomu postavíme, aký postoj zaujmeme.

Apoštol Pavol, keď sa dostáva do ťažkej situácie, v ktorej nevie, ako sa vyvinie jeho život ďalej, povie: *viem, že mi to posluži na spasenie*. Už či to dopadne tak, že budem žiť, pracovať, alebo to dopadne tak, že zomriem. Tak, či onak, neprehrám, nedopadne to zle. Ak neprídeme o spasenie, nedopadne to zle. Nie, nie je to odpoveď človeka „mimo reálu“, super hrdinu. On hovorí „pre vaše modlitby a pomocou Ducha Ježiša Krista“ čakám a dúfam, že nebudem zahanbený, že to nie je zbytočné, že i to ťažké, čo prežívam, má zmysel. Za týmto vyjadrením môžeme počuť, že apoštolova dôvera, a odvaha je výsledkom zápasu, zápasu o vernosť, o porozumenie, prijatie utrpenia, o trpezlivosť, v zápase, ktorý nie je nikdy ľahký. V ňom je pre neho veľkou pomocou sila spoločenstva, ktoré sa za neho modlí a sila Ducha svätého, Pána Ježiša Krista. Pavlovi ide v tejto situácii predovšetkým o to, *aby Kristus bol oslávený, či životom, či smrťou*. V centre jeho života v prítomnosti, ale i v centre jeho očakáva-

nie v budúcnosti je Kristus. Nejde predovšetkým o moje pohodlie, o môj komfort, o môj pokoj, o moje šťastie, o moju pohodu, ale o Krista. Z tohto zamerania života na Krista vyplýva i fascinujúce svedectvo: „*Lebo mne žiť je Kristus a umrieť zisk*“. Ruku na srdce, kto z nás by sa dokázal autenticky k tomu priznať? Čo všetko je mne žiť? To, na čom mi najviac záleží. Práca, deti, manžel, manželka, zdravie...?! Každý sám môžeme na to odpovedať, čo je pre mňa to najviac. Sú to dôležité, dobré a potrebné dary, ale sú predposledné, nie posledné istoty. Skôr, či neskôr o ne prídeme. Čo nám potom zostane, čo pre nás potom bude žiť? Apoštol toto hovorí nielen v pohľade do budúcnosti, ale aj so skúsenosťou z minulosti. Môže to porovnať so životom, ktorý žil pred tým, než ho Kristus zastavil a dal sa mu spoznať. V porovnaní s tým, čo získal poznaním Krista a jeho darov, bolo to, čo mal predtým, ako smeti, vyjadriť neskôr v 3. kp. sám Pavol. Keď hovorí o smrti ako o zisku, znie to veľmi provokatívne a neprirodzene. Pretože túžba žiť je prirodzená každému človeku. Ak aj človek túži zomrieť v rôznych situáciách zúfalstva, keď nevidí východisko v zložitej situácii, alebo keď človek siahne na svoj život, v dôsledku psychického skratu, to nie je zisk, ale skôr zlyhanie. Keď Pavol povie, že smrť je pre neho ziskom, nehovorí to ako sklamaný pesimista, životom unavený človek, ktorému sa už nechce žiť, lebo už tu nevidí žiadnu perspektívu a zmysel. Naopak povie, tiah-

ne ma to z oboch strán, neviem čo si radšej vybrať, zostať tu znamená ešte plodnú prácu pre vás. Ak hovorí o smrti ako o zisku, tak v tom význame, že smrť by znamenala byť už s Kristom tvárou v tvár, bez akýchkoľvek prekážok. Túžim už umrieť a byť s Kristom. Smrť nevníma ako zmarenie životného úsilia, ale naopak naplnenie, kedy viera bude premenená na videnie. Smrť nie je pre neho tabu, nevytesňuje ju zo svojho premýšľania a svedectva, ale ani jej neprikladá väčšiu moc ako Kristovi, lebo vie, že Kristus je Pánom nad životom, ale i nad smrťou. V mojej prítomnosti i v mojej budúcnosti ma z Jeho ruky a vzťahu s ním ani smrť neoddelí. Tam kdesi je základ tohto fascinujúceho vyjadrenia: *Mne žiť je Kristus a umrieť zisk*.

Apoštol Pavol nevie, ako sa navonok vyvinie jeho situácia. Ani my nevieme, čo prinesie zajtrajší deň. Je prirodzené, že o tom premýšľame, plánujeme, sme zvedaví. Ak sa nám vymkne život z našich plánov, či zneistia nás pomery v spoločnosti, cirkvi, tak že budeme naplnení obavami či úzkosťou, nenechajme si nikým a ničím zakryť pohľad na Krista a Jeho prítomnosť a lásku v našom živote, i v tomto svete. Ak je Kristus to najviac, čo je naším životom, potom neprehráme, aj keby prišli všelijaké straty. Lebo spasenie nám zostane. Benefit, ktorý nám nemôže dať, ani vziať nik z ľudí, ba ani smrť. Lebo Spasiteľ je živý a Jemu patríme v živote i pri smrti.

Mária Meňkyová

Kalendárium: Upálenie Jacquesa de Molay (18. 3. 1314)

Dňa 18. marca v roku 1314 bol v Paríži upálený Jacques de Molay, posledný veľmajster rádu Chudobných ochrančov Kristových a chrámu Šalamúnovho, skratene templárov. Pôvodne boli templári nemajetní a s nasadením života chránili pútnikov smerujúcich do Jeruzalemu. Postupne však získavali väčšie a väčšie bohatstvo. Ich nemalé imanie upútalo pozornosť zadlženého francúzskeho kráľa Filipa IV. Pekného. Tento panovník šikovne obvi-

nil templárov z mnohých zločinov, aby sa mohol zmocniť ich bohatstva. Veľa templárov bolo následne umučených alebo upálených. Majetok rádu bol konfiškovaný. Neschopný pápež Klement V., ktorý sídlil v Avignone, nedokázal odhodlanému francúzske- mu panovníkovi odporovať. Preto dňa 13. marca v roku 1312 zrušil rád templárov. Jacques de Molay bol upálený o dva roky neskôr po zmanipulovanom súdnom procese ako kacír. Filip IV. Pekný sa z ulúpeného bohatstva templárov dlho netešil. Zomrel dňa 29. novembra v roku 1314.

Pavol Jašo

RODINNÉ ŠŤASTIE

Vo svojich rodinách chceme mať šťastie. Predpokladám, že manželia túžia mať šťastie byť celý život spolu. Chcú si založiť rodinu, v nej sa tešiť a načerpať. Ako prísť k takémuto šťastiu? K jeho nachádzaniu nám chce dopomôcť aj kniha *Rodinné šťastie* od psychoterapeutky Elizabeth Lukasovej. V knihe je poukazané na drobné – veľké kamenky komunikácie. Podľa autorky rodinné šťastie znamená byť doma a môcť byť taký človek, aký skutočne som. Autorka na pochopenie a vysvetlenie svojich teórií používa svoje prípady z praxe. Vtipne využíva aj viaceré anekdoty. Základné oporné piliere šťastného rodinného života sú podľa nej tieto: chápať, prijímať a milovať.

Ak chceme druhých chápať, budme láskaví. Nachádzajme vo svojom živote zmysel. Ten môžeme nájsť, ak v sebe budeme pestovať tieto postoje: *bázeň* ako primeraný náboženský postoj pred všetkým; *vďačnosť* ako prameň poznania dobra v našom živote; *trpezlivosť* ako postoj k utrpeniu; *pokoru* ako postoj obmedzenia vlastného bytia; *odpustenie* ako postoj oľutovania vlastných chýb a zranení zo strany iných; *lásku a nádej* ako najhlbší prameň nájdenia zmyslu. Chápeme, ak nenarietame. Pilier chápania budujeme aj vtedy, ak sa snažíme byť pre iných skutočne užitoční. Tak užitoční, ako to druhí potrebujú, nie ako si my myslíme, že im pomôžeme. Veľkou cnosťou je, aj

keď blízkym prajeme, sme žičliví. Výborne je aj venovať čas, rešpekt a vďačnosť vo svojich rodinách.

Prijímame druhých, ak rozprávame jasne a nie v náznakoch. Snažíme sa aj vyvarovať chybám v komunikácii, ako napríklad zľahčovaniu toho, čo nám iný hovorí. Vyhybame sa necitlivému mudrovaniu. Vyjasňujeme si obojstranne vzájomné nepochopenie v rozhovoroch. Viac vnímame blízkeho a sme otvorení v komunikácii. Ak chceme predchádzať nedorozumeniam, musíme sa zbaviť aj zlovyku prisudzovať iným ľuďom negatívne úmysly! V knihe ma zaujala myšlienka: „Keď na teba niekto zaútočí, polož si otázku, z čoho má strach.“

Pravá láska neodoberá človeku silu. Len pravá láska pomáha človeku skutočne vidieť. Ak vieme milovať, sme schopní vytvárať pokoj a mier. Byť schopný žiť v mieri si vyžaduje nielen žiť pokojne a neútočiť na svoje okolie, ale aj schopnosť zmysluplne reagovať vtedy, keď sa niekto dotkne našich vlastných hodnôt. Znamená to krváčať, a predsa zostať slušný. Niekto nám to už raz ukázal na kríži, ale nasledovať ho je pre nás ľudí nekonečne ťažké.

Mnohé dnešné ťažkosti a utrpenie vychádzajú z toho, že z nášho vnútra „vytesňujeme“ hodnotné zážitky, darovanú radosť alebo jedinečne krásne chvíle. Skúsme sa dnes rozpomenúť na všetko dobré, čo sa nám prihodilo a ďakujeme.

Jana Kovalová

NÁHROBNÉ NÁPISY ROZPRÁVAJÚ

ŠŤASTNÝ FILONIDES

Je 42 rokov spoločného života veľa alebo málo? Vy, ktorí žijete v manželstve už nejaký čas, odpoveď poznáte. Ak sa máte radi, ste vďační za každý okamih a túžite po jeho zvečnení. Ak ste v manželstve nešťastní, v skrytosti svojej duše túžite po vyslobodení. Samozrejme, že to nikomu nepoviete, ale myslíte na to často.

Ja, Filonides, som patrila medzi tých šťastlivcov, ktorí žili v peknom manželstve. Už je to minulosť. Priznávam, že som si nikdy nemyslel, že koniec príde tak nečakane. Áno, žili sme spolu s mojou milovanou Kothainou viac ako štyridsať rokov, ale ten čas letel veľmi rýchlo.

Ani sme sa nenazdali a posledné zrnko piesku sa v hodinách nášho manželstva presypali. Tak naivne som si myslel, že nás dvoch nič nemôže rozdeliť. Zabudol som však na dvoch nepriateľov lásky: čas a osud.

Čas bol u nás doma stále častejším hosťom. Nepozývali sme ho, ale aj tak prichádzal. Postupne sa nás zmocňoval. Najprv to boli jemné vrásky, potom šediny a nakoniec staroba. Aj tak som si myslel, že nás nič nerozdelí. Ale potom zasiahol osud. Aspoň vy ho tak voláte. My mu hovoríme Moiry. Je ich viac a sú veľmi dôkladné. To ony nám určujú dĺžku života.

To ony kontrolujú čas. Akonáhle sa blíži koniec ľudského života, nikto nikdy pred nimi neujde. Vládnu nad dňom a nocou. Aj preto im hovoríme strážkyne poriadku! Zasiahli aj u nás. Vzali mi manželku. Vôbec ich nezaujímala náš vzťah založený na vzájomnej úcte, láske a dôvere. Nezošlo mi nič iné, iba sa navždy rozlúčiť a uložiť ju do hrobu. Taký je môj príbeh. Príbeh človeka, ktorý žil kedysi na gréckom ostrove Kos a zostal sám.

(Werner Peek, Griechische Grabgedichte n° 233)

Andrea Korečková

EVANJELIUM PODĽA MATÚŠA

Určite ste už videli viaceré filmy, ktoré boli o Ježišovi. Nehovoriac o filmoch, v ktorých je Ježiš iba ako vedľajšia postava, alebo sa tam len letmo mihne. Motívy sú rôzne a o ich vhodnosti by sa dali viesť nekonečné debaty. Zaujímavosťou o tému Ježiš vo filme môžem odkázať na rovnomennú knihu, ktorú napísal W. Barnes Tatum. Evanjelium podľa Matúša nie je len názov prvého biblického evanjelia, ale aj názov filmu od Piera Paola Pasolinioho. Bol to významný taliansky režisér (1922-1975). Niektoré jeho filmy vyvolali polemiky a sú označované ako kontroverzné. Bol presvedčeným komunistom a ateistom, a predsa natočil film o Ježišovi,

v ktorom sa striktnie držal biblických citátov. Zaujímavé je to, ako sa k tomu dostal. V hotelovej izbe si prečítal Nový zákon a zaujalo ho to natoľko, že sa rozhodol natočiť o tom film. Ďalšou zaujímavosťou je to, že do filmu neobsadil profesionálnych

hercov. Napríklad Máriu hraje režisérova vlastná matka a Ježiša študent ekonomiky zo Španielska. Príbeh sa odohráva od Ježišovho narodenia až po vzkriesenie. Film je čiernobiely. Pôsobí prasto a jednoducho, a predsa zaujme. Treba si naň vyhradiť viac času, pretože má až 137 minút. Nevie, či existuje aj český alebo slovenský dabing. Odporúčam pozrieť si film v pôvodnom, teda talianskom znení. Zneje to veľmi pekne a navyše bol film nominovaný na cenu Oskar v sekcii adaptovaná hudba. Celkovo mal film tri nominácie v tejto najznámejšej filmovej súťaži. O kvalite filmu svedčí aj to, že bol nominovaný aj na iné filmové ceny.

JOYCE MEYER: SEBAVEDOMÁ ŽENA

Drahé ženy, muži! Nech vás ani v najmenšom nemýli názov tejto knihy. Nebude tu reč o žene, ktorá je panovačná, manipulačná, chladná, či sebecká. Názov „Sebavedomá“ nám kresťanom totiž evokuje práve takéto vlastnosti. Nie, práve naopak. Sebavedomie je tu charakterizované ako schopnosť vidieť to, čo dokážeme a netrúpať sa tým, čo je nad naše sily. Naša istota musí stáť na Kristovi a nie na našich schopnostiach. Ide o knihu pre každú z nás, či už sme zakríknuté, ustráchané alebo odvážne, rýchle do činov.

Čo keby sme sa na úvod trochu otestovali? Pozrime sa pravdivo na naše silné a slabé stránky. Skúsme oznámkovať svoje schopnosti číslami od 1–10, pričom 1 je najmenej, 10 maximum. Povedzme, že máme dar počúvať a venovať sa starým ľuďom a toto obdarovanie je na úrovni 6. Tiež máme 2 ďalšie dary na úrovni 3 a 4. Čomu sa budeme venovať? Budeme sa snažiť byť lepšie v daroch na slabších úrovniach, aby sa vyrovnali úrovni 6? V knihe sa píše, že je mnoho priemerných ľudí, ktorí toho vo svojich životoch veľa nedosiahnu, no svet potrebuje ľudí nadpriemerných! Autorka vo svojej knihe uvádza: „Verím, že každý človek môže v niečom dosiahnuť maximálnu úroveň, problém je však v tom, že svoju energiu často vkladáme do posilňovania slabých stránok“. Naše silné stránku tak necháme „lahnúť popolom“, pretože túžime byť dokonalé vo všetkom. Túžime byť inými ženami, sme nespokojné sami so sebou. No v snahe byť niekým iným sa nakoniec

cítime mizerne. Boh ale nechce, aby sme sa porovnávali s inými. Jediný, na koho sa máme snažiť podobať je sám Ježiš Kristus (Rim 8,29). Buďte spokojné s tým, kým ste. To neznamená, že sa nemáte usilovať o rast a rozvoj. No tešte sa zo svojej jedinečnosti. Zapamätajte si, že rozdielnosť je dobrá...

Jeden z dôvodov nedostatku sebavedomia je strach. Strach spôsobuje, že nie sme schopné vystúpiť zo zóny pohodlia a skúsiť niečo nové, odlišné. Strach má každá z nás. Máme strach z ľudí, zo zlyhaní, z posmechu, či z toho, že niečo nedokážeme. Keď sa pozrieme do Božieho Slova, snáď každý biblický „velikán“ mal strach. Čítame o Mojžišovi a Jozuovi, ktorým Boh viackrát pripomína: „Neboj sa, Ja som s tebou, nikdy ťa nezanechám ani neopustím.“ Čítame o Ester, ktorá išla na istú smrť. O Danielovi hodenom do jamy levovej. O kráľovi Dávidovi a jeho žaloch plných strachu a úzkosti. Napriek tomu sa títo ľudia rozhodli strachu postaviť zoči voči, vykročiť a konať to, čo od nich chcel Boh.

Joyce Meyer v knihe podrobne rozoberá verše z 31. kap. Prísloví o statočnej žene. Poukazuje tu na detaily, ktoré sme pri čítaní možno prehliadli. Táto neznáma žena pracuje s chuťou! Je kreatívna. Veci, ktoré robí pre svoju rodinu, robí s nadšením! Nevyhýba sa im, ani sa nestážuje. Ak sa budeme usilovať robiť veci výnimočne dobre, budeme mať zo seba lepší pocit a vyššie sebavedomie. Čo nám bráni? Čo nám bráni tešiť sa z maličkostí,

pripraviť večeru tentoraz ináč, obliecť sa krajšie, upraviť sa, aby sme sa páčili sami sebe, manželovi, či deťom? Autorka tiež venuje zvláštnu pozornosť tomu, aby sme neuviazli vo vyjazdených kolajach. Ako je Boh plný nápadov a prekvapení, snažme sa o čosi podobné. Nech je náš život stále svieži a vzrušujúci! Preto ak sa nám zdá, že stagnujeme, môžeme prosiť Boha o kreatívne nápady, ktoré by nám vniesli do života nový vietor.

Ďalším účinným prostriedkom na zvýšenie sebavedomia je pocit, že robíme to, čo by sme mali a nemárnime čas zbytočnosťami. V Liste Efežanom 5,15–17 sa píše: „Naplno využívajte čas, lebo dni sú zlé.“ Preto začnime riadiť svoj život! Skúsme si deň vopred naplánovať a nečakať iba pasívne, čo sa počas dňa udeje.

Otvárajme svoje dlane! Na svete nie je nič lepšie, než urobiť šťastným niekoho druhého! A navyše, to, čo spravíme druhým, urobí Boh pre nás.

V knihe Sebavedomá žena nájdeme ešte mnoho ďalších skvelých myšlienok, ktoré nám pomôžu vyjsť zo svojej ulity, hľadať Božiu vôľu pre svoj život a objaviť radosť. Jedna z nich na záver: „Keď vás niekto pochváli, prijmite to. Každý kompliment považujte za ružu a na konci dňa ponúknite celú kyticu Bohu s vedomím, že každý kvet v nej pochádza od Neho.“

(Knihu je možné zakúpiť v kníhkupectve Martinus a Panta Rhei.)

Monika Demeterová

OPTIKA VIERY

O zbierke zamyslení teologičky Andrey Korečkovej

Koncom minulého roka vyšla ďalšia zbierka biblických zamyslení z pera Andrey Korečkovej, ktorá pozýva do rozhovoru s biblickými textami a sebou samým. Božie slovo tu slúži ako duchovný sprievodca na ceste k osobnej zrelosti a otvára nové rozmery života rozšírené optikou viery. Raz sú to výšky, inokedy hlbiny.

Andrea Korečková je teologičkou a farárkou reformovanej kresťanskej cirkvi. V súčasnosti slúži v dvoch zboroch, Trstené pri Hornáde a Vyšný Čaj. S manželom Františkom, evanjelickým teológom a momentálne aj starostom obce Bačkovík, vychovávajú dvoch synov.

V pomerne krátkom čase sa Vám podarilo vydať už tretiu zbierku biblických zamyslení, tentokrát s názvom **Optika viery**. Čo bolo prvým impulzom dať Vaše úvahy do knižnej podoby?

Prvý impulz bol akademického rázu. Potrebovala som vydať vlastnú monografiu. Na stole bolo niekoľko možností, ale pre krátkosť času som sa rozhodla pre biblické zamyslenia. Zaujímavý bol aj náklad. Zastavila som sa pri počte 30 kusov s vedomím, že to aj tak nebude nikto čítať. Priatelia ma prehovorili na vyšší počet, kniha vyšla a to, čo sa dialo potom,

bolo prekvapujúce. V krátkom čase som vydala druhé, doplnené vydanie Myšlienok do vrečka s vedomím, že písanie kníh sa pre mňa skončilo. V priebehu roka som však dostávala otázku spojenú s ďalšou knihou a tak vyšla ďalšia, ktorú som nazvala Optika viery.

V úvode knihy píšete, že sme boli stvorení pre spoločenstvo s Bohom, ale často na túto svoju podstatu zabúdame. Prečo je to, podľa Vás, tak?

Pretože túžime vyniknúť nielen vo vzťahu s človekom, ale aj vo vzťahu s

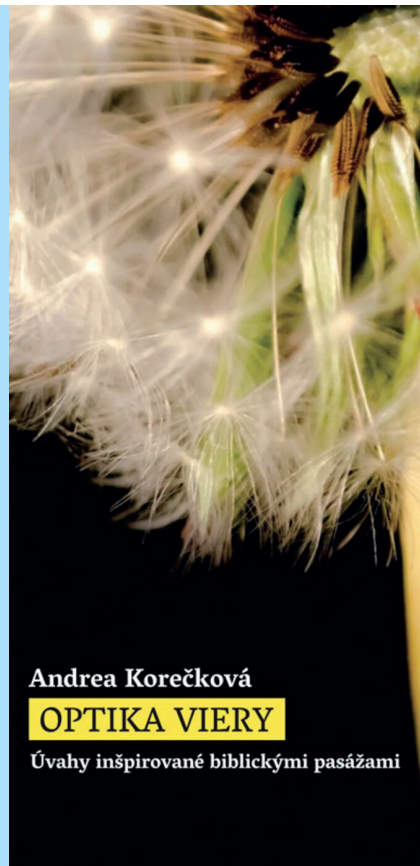
naším Pánom. Je jednoduchšie riešiť problémy na základe vlastných rozhodnutí než čakať na Božiu odpoveď. Tá si vyžaduje trpezlivosť, ako aj schopnosť prehlušiť naše vlastné ego pred hlasom Ducha Božieho. Nie je to jednoduché, avšak má zmysel poodstúpiť od seba a pýtať sa „Pane, aká je Tvoja vôľa?“ Niekedy tá odpoveď príde hneď, niekedy je potrebné skutočne čakať. Výsledok je ohromujúci. Už apoštol Pavol to postrehol, keď povedal, že našu závislosť na Bohu alebo sebe je možné vidieť na ovocí, ktoré produkuje naše správanie, pohnútky, postoje.

Andrea Korečková: Optika viery

Pred Vianocami sa nám do rúk dostala útla, veľmi elegantná kniha s krásnou grafikou, ktorú napísala pani farárka Andrejka Korečková. Mám obrovskú radosť, že popri všetkých povinnostiach, ktoré má, si našla čas na takúto náročnú prácu ako je napísanie knihy s krátkymi zamysleniami. Písať krátko a pritom aj s hlbokou myšlienkou je veľký dar. Som vďačná Bohu, že Andrejka tento dar v sebe rozvíja a dáva nám v tomto uponáhľanom čase možnosť čítať rýchlo a s oslovením. Kniha nezaberá v kabelke veľa miesta, môžeme ju hocikedy vybrať a začítať sa. Trh je zaplavený motivačnou literatúrou s krátkymi textami, ale my vieme, že náš život stojí na Božom slove a to, čo nás naozaj môže inšpirovať, zmeniť, rozradostniť a pomôcť nám urobiť krok vpred je dobré slovo od Boha. Andrejka vo svojej knihe neuteká ku nejakým motivačným skratkám a výzvam, ale ponúka nám kvalitný výklad Slova, ktoré je od Boha. A to všetci naozaj potrebujeme.

Zároveň by som vás chcela vyzvať, aby ste povzbudzovali svojich farárov a farárky, aby vydali zbierky svojich kázni alebo knihy na témy, ktoré ich zaujímajú, pretože pravej reformovanej kresťanskej literatúry v slovenskom jazyku je žalostne málo. Vážme si, keď niekto niečo napíše, s vďačnosťou v srdci si to kúpme (sebe a aj tým, na ktorých nás záleží) a predovšetkým nezabudnime na dobrú spätnú väzbu. Dobré slovo nič nestojí, no zahreje pri srdci a povzbudí do ďalšej práce.

Janette Knežová

Andrea Korečková

OPTIKA VIERY

Úvahy inšpirované biblickými pasážami

Ste farárkou a u farárov sme skôr zvyknutí, že sa vyjadrujú obširnejším spôsobom, napr. formou kázne. Vy však dokážete na pár riadkoch „trafiť klínce po hlavičke“. Je tento spôsob písania, možno aj myslenia, pre Vás prirodzený?

Viac ako desať rokov som sedela ako poslucháčka v kostolnej lavici. Najprv ako študentka, potom ako matka. Moja objednávka na kazateľa bola jednoduchá: prijať posolstvo, z ktorého by som mohla žiť týždeň a s pomocou Ducha Božieho to dostať do svojho myslenia, správania. Okrem toho som prešla školou nedávno zosnulého prof. Pokorného, ktorý ma učil písať tak, aby každá veta mala zmysel, aby bola prínosom pre čitateľa, aby som nemrhala časom čitateľa, ani tým svojim. To kľúčové na čo myslím pri práci s biblickým textom alebo rozhovoroch s ľuďmi, je aj naša záľuba v istej cirkevnej terminológii, ktorú sa snažím používať čo najmenej. Mnohým slovám už nerozumieme. Mnohým vkladáme vlastný význam. Mnohé znejú cudzo tým, ktorí do kostola nechodia. Preto spôsob práce s biblickým textom v sebe zahŕňa mnohé z toho, čo som sa naučila alebo inak povedané, Pán mi cez mnohých ľudí pomohol nájsť v sebe to, čo mi dal do daru.

Ste farárkou v dvoch zboroch a s manželom vychovávate dvoch synov. Kedy si nájdete čas na tvorbu?

Počas teologických štúdií ma výrazne ovplyvnili viacerí učitelia. Jedným z nich bol doc. Grešo, pre ktorého bol čas da-

rom milosti. Nevyužiť čo i len sekundu z dňa by bola veľká škoda. Poznali sme ho ako toho, ktorý sa neustále vzdelával, preto som si aj ja povedala, že denne prijem aspoň jednu ušľachtilú myšlienku, ktorá obohatí moje myslenie. V Prahe na fakulte to bolo zasa číslo 55, ktoré si študenti zdieľali medzi sebou. Každý si ho upravil podľa svojho, ale v zásade platilo prečítať 5 strán odborného textu, napísať 5 strán a zvyšných 40 strán doplniť čítaním beletrie. Každý deň sa snažím splniť aspoň minimum z týchto cieľov.

Veľmi sa mi páči grafická stránka Vašich kníh. Počula som, že ste svojho dvorného grafika nemuseli dlho hľadať...

Je to pravda. Mám výborného grafika, ktorý býva pod tou istou strechou. Má v sebe niekoľko darov, ktoré dokáže skĺbiť v jedno. Je teológom, ktorý vníma moje texty aj z odborného hľadiska. Ako grafik zasa hľadá vhodné obrazové vyjadrenia. Sám je okrem toho náročným čitateľom, zaujíma ho nielen obsah, ale aj väzba, veľkosť, formát knihy. Navyše má cit pre krásu zdedený po svojej mame a desí ho gýč. To všetko je výsledkom práce, ktorú zakomponoval do Myšlienok do vrečka a Optiky viery.

Ako dôležitá je pre Vás spätná väzba s čitateľmi?

Spätná väzba? Ako každého človeka poteší, povzbudí, inšpiruje. Avšak nemyslím si, že sme tu preto, aby sme si masirovali svoje egá a očakávali za každú

prácu ocenenie. Každý z nás dostal dar od Pána Boha, čo je veľká výsada. Je určitý k tomu, aby sme ním slúžili ostatným a pričínili sa o rast kráľovstva Božieho.

Za určitý druh spätnej väzby možno považovať aj dobrú predajnosť Vašich kníh. Spomínate si aj na nejakú priamu reakciu, resp. osobné stretnutie s čitateľom, ktoré bolo pre Vás špeciálne, ktoré Vás zvlášť potešilo?

Tých reakcií je veľa, ale jedna z nich má svoje osobité miesto. Jedna pani sa mi priznala, že knihu Myšlienky do vrečka si prečítala šesť krát. Žena na dôchodku si to môže dovoliť, že? Lenže ona si ju čítala v čakárni na chemoterapiu, po príchode domov a prípravou na ďalšiu dávku a ďalšie bolesti. Kabelkový formát, krátke zamyslenia jej umožnili mať knihu stále so sebou, čítať, modliť sa a zdieľať svoje pocity so svojím Tvorcom. Ona bola spúšťačím motorom pre ďalšiu knižku. A zodpovedala moju otázku „Kvôli čomu? Za akým účelom?“

Môžete prezradiť na čo z Vášho pera sa ešte môžeme tešiť?

Náš knižný trh ponúka množstvo motivačnej literatúry, mne osobne chýba podobné razenie v kresťanskom duchu. Čas strávený na modlitbách, pravidelné čítanie Biblie, výklad Písma pre zaneprázdnených, to všetko sú nápady (je ich samozrejme omnoho viac), ktoré sú v procese a ktoré sa majú objaviť na trhu už niekedy v septembri.

Ivana Damankošová

ROZLÚČKOVÁ BOHOSLUŽBA

Nedelné dopoludnie 2. februára 2020 bolo pre reformovaný kresťanský zbor v Ďurkove zvlášť pamätným dňom. So zborom sa po 36-ročnej službe rozlúčila a na zaslúžený dôchodok odišla miestna duchovná, farárka Edita Balážová.

Po zaspievaní piesne č. 315 sa pani farárka prihovarila veriacim dvojjazyčne – po slovensky a po maďarsky – pretože v tomto zbere prebiehali bohoslužby v oboch jazykoch. V modlitbe poďakovala Všemohúcemu Bohu za službu v cirkvi, za Božie vedenie a za udelenú milosť počas celého pôsobenia v tejto službe, zároveň prosila, aby milosť a požehna-

nie sprevádzali naďalej životy veriacich v tomto zbere.

Po tejto modlitbe sa ujal slova senior Ondavsko–hornádskeho reformovaného seniorátu Juraj Brecko, ktorý na základe Písma (Mt 9,35–38) poďakoval pani farárke za jej pastiersku službu a zato, že na žatevnom poli Ďurkovského zboru vykonala kus dobrej práce. Za túto prácu jej spolu so seniorátnym kurátorom Jánom Janovčíkom odovzdali seniorátny pozdrav a krásnu kyticu kvetov. Ďalej sa slova ujali: brat pani farárky Vojtech Poznán, starosta obce Ďurkov Ondrej Valík, kurátor zboru Daniel Szantai,

spolu so zástupcom kurátora Štefanom Perešom. Ďakovnú báseň za všetky deti, ktoré pani farárka viedla či už pri náboženskej, alebo konfirmačnej príprave, predniesla s veľkou láskou Nelka Olšavská.

V závere pani farárka ešte raz poďakovala všetkým, ktorí sa jej prihovarili, poďakovala celému cirkevnému zboru aj všetkým prítomným a za zvuku organa a spevu piesne č. 565 sa veriaci rad-radom lúčili s duchovnou, ďakujúc za jej plodný život v Ďurkovskom zbere.

MT

PŮŠŤAJ SVOJ CHLIEB PO VODE

Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku vyzbierala v rámci účelovej zbierky pre ľudí dotknutých výbuchom plynu v bytovom dome na Mukačevskej ulici 7 v Prešove, sumu 45 000 €.

Zbierku pre obete požiaru v prešovskej

bytovke vyhlásila Cirkev v spolupráci s Ústredím diakonie Reformovanej kresťanskej cirkvi v období adventu 2019. Do zbierky sa zapojili predovšetkým cirkevné zbory a jednotlivci, ktorí posielali do konca januára 2020 vyzbierané financie na účet diakonie. Ústredie diakonie RKC dňa 6. februára 2020 previedlo sumu 45 000 € na transparentný účet mesta Prešov.

Biskup RKC na Slovensku László Fazekas s riaditeľkou ÚD RKC Demeter Ibos Henrietou odovzdali dňa 25. februára symbolický šek viceprimátorovi Pavlovi Neupauerovi. V rámci stretnutia odznali slová vďaky a zároveň informácie s nalo-

ženými finančnými prostriedkami, ktoré mesto Prešov vyzbieralo na transparentnom účte. Každá rodina, ktorá bola postihnutá výbuchom v bytovke na Mukačevskej ulici okrem okamžitej pomoci v prvých dňoch dostala z transparentného účtu finančnú hotovosť vo výške 150 000 €.

V mene RKC na Slovensku a Ústredia diakonie ďakujeme všetkým, ktorí sa zapojili do zbierky a v modlitbách naďalej vyprosujeme silu zvládnuť túto ťažkú životnú situáciu spojenú so smútkom a obavami o budúcnosť pre všetky dotknuté rodiny.

Henrieta Demeter Ibos

S účtovo oslovujeme našich milých čitateľov, aby využili zákonom danú možnosť podporiť dvomi percentami svojich daní niektoré nižšie uvedené cirkevné združenie.

RE-MI-DIA n. o., Reformovaná misia a diakonia

Adresa: A. Sládkoviča 6233/7, 07101 Michalovce, SK

Právna forma: nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby

IČO: 35 581 620

IBAN: SK560900000000482842103

Ústredie Diakonie Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku

Adresa: Jókaiho 34, 945 01 Komárno, SK

Právna forma: účelové zariadenia cirkvi a náboženskej spoločnosti

IČO: 42 045 606

IBAN: SK15 0200 0000 0025 4004 5751

Reformovaná teologická fakulta Univerzity J. Selyeho vypisuje prijímacie skúšky na doktorandské (PhD) štúdium.

Prihlásiť sa je možné do 30. júna 2020 na nasledovné témy:

STARÁ ZMLUVA

- Vyvolenie v Starom zákone

NOVÁ ZMLUVA

- Pavlove učenia o ospravedlnení

SYSTEMATICKÁ TEOLÓGIA

- Úloha logiky v systematickej teológii
- Eschatológia a milenializmus v teologickom myslení v 19. storočí

RELIGIONISTIKA A DEJINY FILOZOFIE

- Kult svätých v islame a kresťanstve
- Otázka soteriologie v kresťanstve a vo svetových náboženstvách

CIRKEVNÉ DEJINY

- Výchova duchovných Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku v Prahe od roku 1945 až do dnešných čias
- Peregrinácia duchovných v Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku a ich vplyv na cirkevný život v rokoch 1881 – 1938

PRAKTICKÁ TEOLÓGIA

- Osobnosť duchovného a identita duchovného
- Možnosti a výzvy na homiletickej palete

Termín prijímacích skúšok: 21. augusta 2020

Bližšie informácie na adrese levaia@ujk.sk alebo na tel. čísle 00421-35-3260657

Témy na získanie titulu ThDr. budú zverejnené v našom aprílovom čísle.

KALVÍNSKE HLASY

Úradný orgán Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku. Adresa vydávateľa:

Jókaiho 34, 945 01 Komárno.

IČO: 00179191.

Vychádza mesačne.

Šefredaktor: László Fazekas

Redaktori: Éva Fritz Beke, Janette Knežová (knezovajnette@gmail.com)

Preklad a jazyková korektúra:

Erika Domonkošová

Predplatné prijíma každý reformovaný farský úrad i redakcia.

Predplatné na jeden (kalendárny) rok: 4,80 eur.

Distribúciu vykonáva redakcia:

Jókaiho 34, 945 01 Komárno

E-mail: ksz90kh@gmail.com

Telefón: 035/3212 106

Redakcia došlé rukopisy nearchivuje a nevracia, vyhradzuje si právo na ich odbornú úpravu.

Uzávierka je 15. dňa v mesiaci.

Tlačiarenska príprava: László Szarvas

Tlač: Valeur spol. s.r.o.

ISSN: 1335-3713

Evidenčné číslo: EV 3627/09